

Monika Kozłowska

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu
Nicolaus Copernicus Public Provincial Library in Toruń
Öffentliche Woiwodschaftsbibliothek – Kopernikus Bücherei in Toruń
e-mail: m.kozłowska@ksiaznica.torun.pl

Katarzyna Kulig

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu
Nicolaus Copernicus Public Provincial Library in Toruń
Öffentliche Woiwodschaftsbibliothek – Kopernikus Bücherei in Toruń
e-mail: k.kulig@ksiaznica.torun.pl

N

owe narzędzie indeksowania w bibliografii regionalnej – sprawozdanie z 35. Spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP

Tekst jest opublikowany na zasadach niewyłącznej licencji Creative Commons
Uznanie Autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC BY-ND 3.0 PL).

W dniach 6–7 czerwca 2016 r. w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu (dalej: DBP) odbyło się 35. Ogólnopolskie Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (dalej: ZG SBP). Tematem przewodnim tegorocznej konferencji było *Nowe narzędzie indeksowania w bibliografii regionalnej*. Spotkanie gromadziło ponad 80 pracowników z bibliotek publicznych, pedagogicznych i Biblioteki Narodowej (dalej: BN).

Uczestników powitał dyrektor DBP Andrzej Tyws, który w ciągu kwadransa wprowadził gości w specyfikę regionu dolnośląskiego, przedstawił jego największe atrakcje, a także zaprezentował pokrótce historię biblioteki. Po nim głos zabarała Marzena Przybysz – przewodnicząca Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej przy ZG SBP.

Pierwszy dzień obrad został zdominowany przez deskryptory – nowe narzędzie indeksowania, nad którym od kilku lat trwają prace w Bibliotece Narodowej. Kacper Trzaska z Pracowni Deskryptorów BN przez ponad trzy godziny próbował przekonać bibliografów regionalnych do nowych rozwiązań w opracowaniu rzeczowym dokumentów. Podkreślał, że nowy język wyszukiwawczy tworzony jest na podstawie aktualnych potrzeb i zainteresowań informacyjnych użytkowników i jest jedyną słuszną odpowiedzią na ich oczekiwania, gdyż oferuje intuicyjny, fasetowy dostęp do informacji, wzorowany na wyszukiwarce Google – najpowszechniejszym obecnie, światowym źródle informacji, które zmieniło nawyki wyszukiwawcze użytkowników Internetu i tym samym użytkowników bibliotek. Wystąpienie miało

rozwiązać mnożące się wątpliwości bibliografów i polegało głównie na omawianiu konkretnych przykładów z baz bibliografii regionalnych. Na koniec prelegent przedstawił aktualny stan prac nad przekształcaniem Języka Haseł Przedmiotowych w Deskryptory BN i zachęcił do aktywnego uczestnictwa w pracach zespołu, poprzez zgłaszanie uwag i komentowanie na bieżąco wprowadzanych zmian.

Kolejnym prelegentem był Wojciech Kowalewski z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, który w bardzo interesującym referacie *Co mogę dla Ciebie znaleźć? Nowy interfejs systemu Sowa* przedstawił zwięźle historię powstania Internetu, wyszukiwarek, omówił zmieniającą się rolę informacji we współczesnym świecie. Zwrócił uwagę na nowe wyzwania stawiane przed bibliotekami, które, jako „kuratorzy cybelkultury”, powinny przyjąć na siebie rolę instytucji filtrujących nadmiar publikowanych informacji. W tym kontekście, na przykładzie systemu SOWA, przedstawił nowe ułatwienia w wyszukiwaniu informacji i korzystaniu z interfejsu (m.in. wyszukiwanie według słów i fraz, domyślne sortowanie wyników, ignorowanie znaków przestankowych).

Krystyna Kasprzyk z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie wystąpiła z referatem, w którym omówiła kolejny etap wdrażania Wojewódzkiego Systemu Bibliografii Regionalnej. Krótco przypomniała genezę współpracy małopolskich bibliotek w zakresie tworzenia bibliografii regionalnej Małopolski, omówiła wspólne rozwiązania metodyczne i sposoby nadzoru merytorycznego biblioteki kierującej projektem. Pochwaliła się również pierwszymi sukcesami i refleksjami, podsumowującymi ponad rok ścisłego współdziałania bibliotek regionu.

Drugi dzień obrad rozpoczął się od wystąpienia Magdaleny Mączyńskiej i Krystyny Pawłowskiej. Prelegentki z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu przedstawiły referat o regionalnych zasobach cyfrowych województwa opolskiego, w którym zaprezentowały genezę powstania Opolskiej Biblioteki Cyfrowej, zaczynając od gromadzenia samego sprzętu, charakterystyki zasobu wybranego do zdigitalizowania, a kończąc na opisie współpracy z lokalnymi instytucjami kulturalnymi w celu utworzenia konsorcjum.

W swoim obszernym wystąpieniu Joanna Kantyka z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łodzi zanalizowała sytuację regionalnych zbiorów cyfrowych na terenie województwa łódzkiego. Tak jak wcześniej prelegentki z Opola, opisała początki digitalizacji w swoim regionie, a także wybrane cyfrowe zasoby województwa wraz z krótką genezą i charakterystyką każdego z nich, wyszczególniając: Bibliotekę Cyfrową Regionalną Ziemi Łódzkiej, Cyfrową Ziemię Sieradzką, Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnych, Inicjatywę Miastograf.pl oraz repozytoria szkół wyższych.

Jeleniogórską Bibliotekę Cyfrową omówiła Kamila Wilka z Książnicy Karonoskiej. Wypowiedź zawierała historię bibliografii regionalnej, biorącej swój początek z kartoteki regionalnej. Prelegentka scharakteryzowała zdigitalizowane zbiory biblioteki cyfrowej współtworzącej Cyfrowy Dolny Śląsk, koncentrując się na poszczególnych kolekcjach (m.in. Słowniku biograficznym ziemi jeleniogórskiej, Teatrze im. C. K. Norwida i Spektaklach – teatraliach).

Ostatnie długie wystąpienie tego dnia należało do Joanny Jaworskiej-Wandas z Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Zostały w nim zanalizowane wyniki ankiety skierowanej do użytkowników Bibliografii Regionalnej Dolnego Śląska. Wśród 13 pytań (10 zamkniętych, 3 otwartych) znalazły się takie o częstotliwość korzystania z bibliografii, efektywność poszukiwań, o braki w uzyskanych odpowiedziach, czy też samą potrzebę istnienia tego specyficznego źródła danych. Jako wniosek końcowy została sformułowana myśl, że bibliografia regionalna musi się zmieniać cały czas, by dostosowywać się do potrzeb jej użytkowników.

Na samym końcu konferencji znalazł się czas na krótkie komunikaty. Agnieszka Heidinger z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wałbrzychu omówiła przygotowania i realizację imprez związanych z Jubileuszem Mariana Jachimowicza (poety, eseisty, tłumacza). Małgorzata Fitas z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zgorzelcu przedstawiła współpracę Zgorzelca z sąsiednim miastem Görlitz (kiedyś stanowiące jedno miasto). Grażyna Błażejewska z Legnickiej Biblioteki Publicznej zaprezentowała organizowane przez bibliotekę spotkania z książką regionalną dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W dyskusji towarzyszącej obradom najwięcej czasu i emocji poświęcono deskryptorom, nie zabrakło również głosów podkreślających potrzebę dostosowywania bibliografii regionalnych do rosnących wymagań użytkowników, poszukiwania nowych sposobów digitalizacji danych i ich prezentacji. Na zakończenie obrad głos zabrała przewodnicząca zespołu, zapraszając uczestników na przyszłoroczną konferencję do Gdańska, oraz organizatorka tegorocznego spotkania, Joanna Gaworska-Wandas, która podziękowała bibliotekarzom za tak liczne przybycie oraz aktywny udział w obradach.

W czasie wolnym uczestnicy zwiedzili najciekawsze miejsca Starego Miasta we Wrocławiu oraz odbyli rejs po Odrze z przewodnikiem miejskim, autorką i wydawcą książek o regionie – Martą Miniewicz. Po części oficjalnej, ci najbardziej wytrwali wyruszyli na poszukiwania latarnika, który po zmroku rozpoczął swoją zwyczajową pracę na uliczkach Ostrowa Tumskiego. Natomiast na początek drugiego dnia konferencji przewidziano czas na zwiedzanie siedziby biblioteki. Niepozorny budynek położony na Rynku pod numerem 58 służy DBP od wielu lat i kryje w swoim wnętrzu bogactwo, które może zaoferować czytelnikom tylko świat bibliotekarski. Liczne pomieszczenia, po których oprowadzono zwiedzających, mieściły m.in. kolorową czytelnię dla dzieci, Fonotekę, nowoczesnie wyposażone Amerykańskie Centrum Informacji i Kultury „American Corner”, Bibliotekę Niemiecką, Koreańską i Romańską. Specjalistyczne czytelnie, zasób biblioteczny z wielu dziedzin, bogata działalność edukacyjna i kulturalna zrobiły na gościach duże wrażenie. Chwalono atrakcyjną ofertę skierowaną do czytelników (również obcojęzycznych) oraz liczne działania zmierzające do integracji międzypokoleniowej i wielokulturowej.

Kolejne spotkanie Zespołu zaplanowano na rok 2017. Zaproszenie do uczestnictwa skierowane jest nie tylko do bibliografów opracowujących bibliografię regionalną, lecz także do wszystkich osób zaangażowanych w opracowanie

i zachowanie zasobu regionalnego oraz udostępnianie dorobku kulturowego np. poprzez biblioteki cyfrowe i repozytoria.

Nadesłany: 1 VII 2016

Nadesłany po poprawkach recenzyjnych: 31 VIII 2016

Zaakceptowany: 9 IX 2016